

Redacțiunea, Administrațiunea și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Serioși neînfrunzate nu se pri-
mesou. Manuscrisuri nu se re-
trimite!

Biroul de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai presou în Viena
Budofsky Mosse, Hasenstein & Vogler
(Alto Muas), Henrich Schielek, Alois
Berná, M. Dukes, A. Oppelk, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Mészai, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Dabbe; în Ham-
burg: A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o serie
garmonia pe o colônă 8 or.
și 80 or. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tarifi și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 or. v. a. s. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIII.

„Gazeta” este în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiunea, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 or. Cu dusul în
osă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Ună exemplar 5 or. v. a. s. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 105.

Brașov, Joi 10 (22) Mai

1890.

Din cauza sf. sârbătorii de mâne, diarul
nu va apăre până Vineri sâra.

Brașov, 9 Mai st. v.

Nu există nici un guvern în
Europa, afară pôte de cel rusc, care
se se témă atât de cumplit, ca
guvernul unguresc, de o mul-
țime de produse scrise ale minții
omenești, fiă ele politice ori lite-
rare, fiă de proveniență internă ori
esternă.

De aceea, afară pôte de Rusia,
nicăiri nu se detrage debitul poș-
tal la atât de multe diare streine
și nu se confiscă atât de multe
cărți venite din afară, ca în sta-
tul ungar, și nicăeri nu se trec
prin cabinetele negre atât de multe
exemplare din diarele interne scrise
în altă limbă decât în pretinsa
limbă oficioasă a statului.

Diarele streine, cărora cu deo-
sebire li-se detrage debitul poș-
tal, sunt cele române și slave,
ori scrise și în altă limbă, care
din timp în timp mai scriu câte
ceva și despre necazurile popore-
lor nemaghiare din statul un-
gar, condamându purtarea vol-
nică și despotică a regimului un-
guresc.

Cărțile din afară, care cu deo-
sebire se confiscă la intrarea lor
în țară, sunt erăși cărți române
și slave ori în altă limbă scrise,
care tracteză câte ceva din istoria
națiunilor nemaghiare din sta-
tul ungar și în care se arată
suferințele din trecut ale acestor
popore, îndurate din partea aris-
toerației și stăpânirii unguresc,
înaintea cărora iobagiul de pildă
nu prețuia nici cât un verme.
De asemenea se confiscă cărți scrise
în ori-ce limbă, care ar cuprinde
ceva despre faptele de vitejiă ale
poporelor nemaghiare în luptele
lor pentru naționalitate, libertate
și dreptate, ori care cuprind poezii
și cântece, în care se laudă vr'un

viteză ori vr'o di măreță în viața
acestor popore.

Dér nu numai cu detragerea
debitului poștal și cu confiscarea
cărților se mulțamesce stăpâni-
rea unguresc, ci mai vrea se scie
și persoanele, cărora li-sau trimis
asemenea diare și cărți, și pentru
acesta autoritățile respective for-
meză un fel de cabinete negre.

Și ceea ce se face cu diarele
și cu cărțile din afară, se face și
cu diarele și cu cărțile dinăuntru,
se înțelege încâtva în altă mod,
întru câtă adecă pentru scriitorii
lor mai sunt și curțile cu ju-
rați și temnița dela Seghedin,
în locul celei dela Vațu, și precum
e și aspra opreliște de-a se scrie
cărți, cum sunt mai cu semă
cele menite pentru școlari, în care
s'ar spune de pildă, că Mateiu
Corvin și Ioan Huniade au fost
Români și nu Unguri, că în 1848
Românii au luptat pentru tron
și patriă, ori care ar cuprinde
poezii ca „Deșteptă-te Ro-
mâne” și altele.

Și nu numai față cu diariștii
și autorii cărților cabinetele negre
— în care chiar și unii in-
spectori școlari desfășură o acti-
vitate deosebită, vrednică de un
alt scop, cinstit și omenesc —
se svêrcolesc ca șerpele, ci, dicem,
și față cu cei cărora li-se adresază.

De multe ori am primit
informații de această natură și
plângeră în contra șicanelor ce
le întâmpină, prin unele părți din
partea oficiilor respective, cetitorii
„Gazetei”; dér ađi ni-se comunică
apriat, că Nr. 97 al „Gazetei
Transilvaniei” în părțile Dobri-
șului s'a împărțit fără fâșiă, fi-
ind luată jos de oficiul poștal
din Dobrișin, și scriindu-se adre-
sele pe marginea „Gazetei” cu
observarea: „A czim szalag hivatalos
hasznalat végett levétetett”, adecă: „fă-

șia cu adresa s'a luat pentru folo-
șința oficială”, ér sigilul e al
stației căii ferate Debreczen-Kiraly-
haza, cu data 13 Mai 1890.

În acel număr al „Ga-
zetei” e publicată darea de semă
despre conferința preoților din
districtul protopopesc al Be-
iușului, ținută în cauza scolare
române gr. cat., de multe ori ata-
cate prin inspectorii regesci, și în
special în cauza gimnasiului din
Beiuș, atacat în temelia sa de
cătră minisrul unguresc de
culte și instrucțiune.

Așadéră mișcarea și purtarea
bărbătescă a preoților gr. cat.
din diecesa Oradiei-mari i-a pus
pe gânduri pe dușmanii neamului
românesc, cari au crezut, se vede,
că vor avé de a face cu nisce
netrebnici, cari se vor uita cu
liniște sufletescă, cum li-se dis-
truge din temelii șola și bi-
serica lor românescă, ca apoi
prin distrugerea lor se se dea lo-
vitură de mörte limbei și națio-
nalității române din diecesa ora-
dană.

Ce, credú ore cabinetele negre
ale regimului, că oprirea fâșiei
cu adresele de pe diare „spre folo-
șința oficială” va îngrozi pe ci-
neva? Credú, că aceste manopere,
nedemne de un regim pretins
liberal și constituțional, vor fi
în stare se terorizeze pe cei ho-
tărâți la fâșiă și legală apărare a
biserice și școlei, a limbei și na-
ționalității lor, de loviturile duș-
mane? Se 'nșală amar și regimul
și cabinetele negre, decât credú,
că pretutindenea nu 'ntêlesc și
n'au de a face decât cu umiliți
și cu capete plecate, cu curteni-
tori și lingușitori, séu cu un
cuvântu disu: cu nemernici.

Nici presiuni și amenințări, nici
terorisări și persecuțiuni nu vor
fi în stare se opréscă pe vrednica

preoțime a dieceei Oradiei din
calea sa, care singură duce la
mântuirea biserice, a școlei, a
limbei și a naționalității poporului
român din acele părți, precum
nimeni nu va fi în stare, nici
opriri de debite postale, nici opriri
și confiscări de cărți, de a șterge
vre-odată din sufletul Românului
amintirea trecutului séu glorios,
a faptelor de vitejiă ale moșilor
și strămoșilor séi, și a originei
sale din nobila viță romană, care
a stăpânit lumea 'ntregă.

Ca nouă dovadă, că nici o pu-
tere din lume nu va fi în stare se
pună stavilă dreptei și legalei por-
niri și mișcări a vrednicei preo-
țimii din diecesa oradană, care
„arde în flacăra unei insufletiri
sfinite pentru limba română, care
este cestiune de vitejiă pentru ie-
rarchia și biserica română”, ni-se
trimite următoarea telegramă:

Conferința

preoților din archidiaconatul Sătmarului.

Sătmar, 21 Mai 1890.

Conferința clerului din archidiacon-
atul Sătmarului, îngremiată dieceei
oradane, a avut succes deplin în
causa gimnasiului din Beiuș și a șco-
lelor române amenințate dela Niru-
Adon, Niru-Aciad și St. George-Abran.
În unanimitate conferința apelază la
sinodul diecesan și decide suscer-
nerea unui memorandum la ordinariatul
diecesan. În casu de respingere cle-
rului apelază la forul metropolitan,
eventual la Sfântul Scaun din Roma
pentru sanarea reuelor și pentru apé-
rarea instituțiilor nostre periclitate.
Una suntem până la mörte întru apé-
rarea drepturilor biserice și ale na-
țiunii nostre. Caveant consules!

Cu Dumneșeu înainte!

Intregu poporul român din
Ardél, Bănat și Țera ungurescă
e alătura cu brava preoțime a
dieceei oradane întru apérea

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

(1)

Paul Sudram.

Novelă de H. Tharau, trad. lib. de Julia.

„Am entlaubten Zweige zittert manchmal
noch ein grünes Blatt,
Das der Baum, trotz Sturm und Regen,
sorgsam sich erhalten hat.
Also hält die Seele manchmal, als des
Glückes letzten Rest,
Vor der völligen Entsagung eine schöne
Tauschung fest.”

I.

O negură désă de Noemvre se sco-
borise peste uriașul oraș Londra.

Lampele de gaz ard în toate stra-
dele, și cine aruncă o privire în tim-
pul amedii în odăile luminate, ar crede,
că s'a înșelat în calcularea timpului,
căci această oră s'ar puté dice, că i egală
cu a nopții.

Mulțimea tăcută și pêtursă de re-
celă se îndesă grăbind înaintea prin to-
rentul de omeni.

Cu strigăte răgușite și cu fețe în-
tunecate își imbiă nisce vênđștori marfa
lor, érá huruitul asurđitor al trăsuri-
lor te face atent, că la lunecosele tre-
cătore se fi cu mai multă băgare de
semă. Funcționarii polițienesci, de pe
ale căror cilindre se scurg picuri grei
de apă, au de a împlini astădi un ser-

viciu fôrte obositor, pentru a puté scote
din tumultu pe înspăimântatele dame,
pe domni bătrâni și pe neprecauții băeți
de șolă.

Sus până la cele mai înalte încă-
peri de sub coperișele caselor cu multe
etajuri, și jos până 'n depărtatele
subterane obscure și adênof pêtrundea
necurmatul vuetu. Rostogolirea, esclama-
rea și strigarea nu aveau nici un
secund de intrerupere, nici un moment
de incetare.

Și cum fú ziua, așa a fost și nop-
tea. Ea nu aduse nici o pauză în va-
lurile comunicației neîntrerupte, ea nu
aduse nici o oră de odihnă, în care măh-
nitul și-ar puté plânge durerea fără de
a fi conturbat de rêsunătorea disonanță
de afară, și în care sdruncinata lui inimă
trebuia se participe la frémêștul lăr-
muitor, — nici o oră de liniște, în care
obositul muribund și-ar fi putut în-
tôrce fața cătră pârte spre a așipi pen-
tru un somn scurt și recreator.

Nici pentru acea palidă fință, care
zăcea pe miserul așternut al unei
odăi obscure, în acea di de Noemvre,
abia resuflându: nu a fost nici o oră
da alinare, nici un moment recrea-
tor.

În îngustul cerc al odăii, tôte
fii represintau estrema sârăciă și lipsă,
deși nu lipsia covorul cu fir, care în
Britania-Mare mai în tôte casele sâră-
căciose se pôte afla, cu deosebire când
acesta, cum era și în casul de față, se
îngâmfa cu titlul „boarding house”.

Intr'adevăr, corpolenta cărciumă-
riță, îmbrăcată în rochia-i murdară de
catun, încrețită bogat și cu invlitoria
capului, ce se putea da cu socotela a fi
fostă la începăt albă și care-i acoperea
buclele-i surii, érá din gura ei eșia greul
miros de vinarșu, trebuie se fi esperiat
adese și ea, că miseria, care nu res-
pecta falnicul nume de „boarders”,
își caută statornicia în spelunca ei.
Ea nu avea nici ideă despre curățenia,
căci giamurile ferestrelor erau întune-
cate de colbulu desu al cărbunilor,
pe care picurii de negură trăgeau brazde
lungi de apă și prin care ziorii amur-
gului aceste di asemenea nopții, nu
puteau pêtrunde în scunda chiliă a mu-
ribundeii.

De-un asemenea praf, o'unu strat
de grosimea unui deget, erau încrustate
tôte mobilele hârbuite ale încăperii;
asemenea și briul cuptorului precum și
nisce vase sparte de jumătate, în cari

erau aședate flori de cêră pestrițe, încă
erau tôte acoperite de praful ce părea
a fi domnitorul odăii.

O mână de cărbuni licuritori și
vre-o câteva bucăți de lemn umede,
erau tocmai de ajuns, pentru înădu-
șitul spațiu, nu spre alu încălđi ci
spre alu umplea c'unu aer vinețiu.

Cu resuflări înăbușite se apleca el
spre pieptul bolnavei, care se lupta
cu respirarea. — În păngenat își pi-
ronia elu privirea la ochii ei stinși, dér
ce-i folosia? Lupta cruntă era terminată,
ora liberării era sosită, și ceea ce noi
numim sufletul omului plecase în totu
așa enigmatică și nouă fasă a existenței
sale, în fasa ce noi ne-am îndatinat a
o numi „eternitate.”

Licuritoria lumină a nopții, ce se
afla încă totu lângă patu, își refrângea
lânoedele rađe pe fața mörtei. Tînêrul
bărbat îi netađia cu blânđeț incurca-
tul ei pêru de pe frunte și se încundă
apoi într'o contemplare mută și lungă
a trásurilor ei, pe care acuzi le va în-
vêli colina verde a unui mormânt. Mai
recunosea încă în ele urmele unei frum-
șeți așa de mișcătore, — afară de grôza
și miseria ce i-a pâlît obrăjii, ér bu-
đelor li-a răpită fărmeătorul suris.

sfinte cauze a existenței bisericești și școlilor noastre românești, într-o apărare a individualității noastre naționale!

DIN AFARĂ.

Pressa și călătoriile principelui Nichita la Petersburg.

Corespondentul vienez al lui „Times” scrie privitor la călătoria principelui Muntenegrului la Petersburg, că fără îndoială acesta va fi întrebat în Petersburg, în ce chip gândesce el, că s'ar pute delătura actualul principie al Bulgariei de pe tron? Se mai poate susține cu tot încrederea, dice corespondentul numitei foi, că după descoperirile făcute din incidentul procesului Panița, Rusia nu va lăsa să treacă mult timp fără de a provoca pe toți amicii săi la un nou atac în potrive principelui Ferdinand și a tronului său. Rusia nu va ierta, ca un tribunal bulgar să i imprime timbrul unui atentat deucidere și să i atribue agitațiunii pentru o răscolă. Rusia se va nisui deci să arate lumii, că în Bulgaria domnesce un spirit adevărat rusofil, care totodată este contrar și lui Stambulov și principelui Ferdinand. Principele Nichita va fi întrebat, la ce rezultate practice se vor ajunge cu astfel de sentimente.

Bulgarii provocați la revoltă.

Diarele streine aduc știrea, că societatea rusă de navigațiune pe Dunăre așa numită „Gagarin”, în serviciul căreia stau mai mulți agenți rușesci, între cari și renumitul Tzetz, au pus în circulație în Bulgaria proclamații tipărite în Bucuresci, prin cari se provocă poporul bulgar la răscolă în contra principelui și a guvernului. Proclamația e de următorul cuprins:

„Grăimă poporului bulgar și ostașilor lui viteji și-i rugăm să se alature la puterile națiunii și să elibereze Bulgaria de sub jugul tirăniei. La alegerile din 1887 s'a vârsat sângele nevinovat al cetățenilor. Ca să țină puterea în mâna lor, gădii principelui și ai lui Stambulov cutază a se face ucigași. Ostașii lui Coburg strigă răsunare pentru jertfele nenorocite dela Rusciuc, Burgas și Staragora. Brutalitățile lui Mtkurov încă ne sunt înaintea ochilor noștri. Să uităm noi aceste fapte ale tirăniei? Cetățenii bulgari suferă injurii și se vesteșesc în închisor. Ei calcă în picioare libertatea, ce li-o dă constituția. Miniștrii dictaturei s'au îmbogățit pe contul statului și acum e nevoie de a contracta împrumuturi cu camete și usure mari. Bulgari! Viața voastră, onoarea și avutul vostru sunt

exploatate de un principie usurpator, care vă pune în cătuși și vă chinuesce. Ei vă guverneză c'o forță brutală. Ridi-cați-vă, Bulgarilor, alungați pe acești principie străini și pe curtenii săi și guvernați-vă voi pe voi! Până când se dureze domnia străină? — Bulgaria liberă.”

Vechia limbă slavonă în biserică.

Principele muntenegrin Nichita a trimis la Roma pe episcopul rom. cat. Milinovic din Antivari, ca să mijlocască dela Papa, ca în bisericile și școlile din Muntenegru să se folosescă cărți scrise în limba vechiă slavonă. Se dice însă, că curia romană ar fi respins cererea principelui Nichita, fiindcă ea se teme, că prin acesta s'ar da nou aliment propagandei panslaviste în provinciile austro-ungare. E de observat, că între curia romană și guvernul muntenegrin există de doi ani un concordat, în sensul căruia preoțime rom. cat. din Muntenegru i-se permite și folosirea limbii slavone vechi în biserică. După cum se dice, Strossmayer, care de fapt petrece în Roma, va stăru pe lângă curia romană, ca să împlinescă cererea principelui Nichita.

SCRILE PILEI.

I. P. S. Sa Metropolitul Vancea a plecat, precum ni-se scrie din Blășiu, la Pesta în afacerea congruei.

Proiectul lui Iranyi privitor la legea de încetățenire totu a fost pus pe biroul camerei spre dezbateri în ședința dela 20 Maiu. Raportorul Victor Berzedj a recomandat camerei respingerea proiectului. În urma acesta Iranyi și-a apărât fătul-proiect. Intre vii aprobări ministrul-președinte Szapary a arătat, că legea din 1879 este necesară și e cu mult mai liberală decât cea din 1848. Szapary a mai reflectat și la aceea, că atunci când a luat asupra-și guvernul a declarat, că nu ține de necesară modificarea legii de naturalizare. A vorbit apoi contele Karolyi Istvan, care a spus, că nu primesc proiectul. Kossuth este un ideal — dice Karolyi — der este încă și alt ideal și acesta e regele încoronat ungar, înaintea căruia și Kossuth trebuie să se plece. Vorbi apoi Helffy pentru proiect dîcînd, că așteptă ca partida guvernamentală să primescă proiectul, fiindcă dacă va vota în contra lui atunci acesta va fi o defăimare și nu o leală votare. — Vom da amănunte.

„Panslavismul” și fișpanii. Cetim în „Bud. Hrlp.” următoarele: „In afacerea propagandei panslaviste din Ungaria

de sus, deputatul br. Ivor Kaas a interpelat în ședința dela 17 Maiu a camerei ungare, reflectând mai ales la împrejurarea, că organele statului nu-și împlinesc datorința. Că într-o dată a fost la locul ei interpelarea lui Kaas o arată și scirile, ce le primim din isvóre competente, că adevă în rândurile fișpanilor din comitatele de sus ale Ungariei se vor face în zilele acestea mari schimbări în persoane. Guvernul adevă în genere dîsu nu este mulțumit cu atitudinea lor puțin energică, observată de unii fișpani din ținuturile de sus ale țerei față cu mișcările „panslaviste”, a cărei urmare regretabilă s'a arătat și cu ocazia alegerii de episcop aug. ev. în ținutul de dincóce de Dunăre, precum și întâmplările citate de Ivor Kaas în interpelarea sa. Guvernul, după informațiile ce le avem, a și hotărît deja pensionarea a patru fișpani din comitatele de sus ale Ungariei.”

Dacă adevărată este știrea lui „Bud. Hrlp.”, atunci trebuie ca guvernul unguresc grozav să se teme de năluca panslavismului. Așa-i, păcatosul tremură și atunci când aude frunța mișcându-se.

Dar. Agronomul Lazar Dîdraga din Rudăria a dăruit pe sîma bisericești din Șopotul-Nou, diecesa Caransebeșului, 100 fl. Nobila faptă vorbesce de sine.

Prăful fără de fum. „Reichswehr” spune, că experimentele făcute cu prăful fără de fum au succés peste așteptare. Pe timpul manevrelor, mai multe regimente vor fi provădate cu astfel de prăf, pentru ca să se constate și mai bine avantajile, ce le pôte avé întrebuințarea lui.

Hirotonire de episcop. În 15 l. c. n. a fost hirotonit în episcop Preuciosul archimandrit Miron Nicolici. Hirotonirea s'a făcut prin patriarchul Brancovic asistat de episcopii Petrovic și Dimitrievic, și luând parte un public numeros și aproape toți deputații congresului. Miron Nicolici a fost ales încă sub patriarchul Anghelici de episcop la Pacraț.

Averea bisericești sârbesci. Cu finea anului 1880 averea bisericești sârbesci a fost de 3,986,045 fl.; er cu finea anului 1889 de 5,651,135. S'a sporit așa der în curs de 10 ani cu 1,665,090. Aceste date le-a trimis din oficiu Eug. Dumșa foilor din Budapesta pentru a desmînți afirmările, că s'ar fi comis defraudățiunii în fondurile bisericești.

Principele de Saxa se află în Bucuresci, unde a sosit Duminecă.

Despre reuniunea pompierilor din Blășiu ni-se scrie: „În întrunirea din Dumineca Tomei a. c. a pompierilor voluntari din Blășiu toți funcționarii acestei reuniuni, împreună cu comandantul lor suprem, și-au dat demisiunea, și îndată s'a purcesc la constituirea din nou a reuniunii, alegându-se încă în aceiași și alți funcționari. N'asă avé nimic de dîsu contra demisiunii foștilor funcționari, căci acesta a stat în libera d-lor voință. Ar fi fost de dorit însă, ca pentru stricta observare a formalităților, cari dealtmintrelea pentru buna și regulata funcționare a reuniunii sunt neapărat necesare, foștii funcționari să fi făcut o dare de sîmă asupra activității lor și mai cu sîmă să nu fi întrelăsat a arăta mișcarea și starea actuală a casei, pe sîma căreia de mai multe ori s'au făcut colecte și s'au arangiat petreceri, despre al căror rezultat publicul de sine se înțelege, că așteptă lămuriri. Numai asupra acestei așteptări am dorit a atrage atențiunea foștilor funcționari, despre cari nu mă îndoiesc, că dacă au întrelăsat a-o face acesta înainte de demisiune, nu vor întârzi a-o face în viitor.” — Un pompier și proprietar din Blășiu.

Reuniunea învățătorilor români Sălăgieni își va ține la 3 Iunie a. c. în comuna Hotoană adunarea generală. Cu acesta ocaziune se va arangia în sîra acelei zile un bal în favorul bibliotecii școlare române din Hotoană, la care se invită toți membrii Reuniunii și familiile lor. Prețul de intrare: pentru o persoană 1 fl., pentru o familie 2 fl. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor chita pe cale publică. Inceputul la 8 ore sîra. Hotoană, 1890 Maiu. Comitetul arangiator.

Spre orientarea on. public: Trenul de cătră Zelau-Șimleu sosesc la Hotoană sîra la 5 1/2 ore, de cătră Careii-mari dimineța la 8 1/4 ore, unde oșpeții vor fi așteptați cu căruțe gratuite. În ziua adunării va fi banquet, er sîra provedere pe lângă prețuri moderate.

Incercare de sinucidere. Sâmbăta trecută o servitoare din casa Nr. 509 în Strada Căldărarilor, anume Maria Mathe, s'a suit pe coperișul casei, ca de acolo să se arunce pe stradă, fiindcă, cum spunea ea, era rău tratată de stăpână-sa. Pompierii veniră cu sacul de sărită, er un învățacel de coșar (urloier) și mai mulți poliști se suiră pe coperiș și astfel o deteră jos pe servitoarea prin ferestra podului.

Un străin de sigur, că nu le-ar fi descoperit toate acestea; el cel multu deocă ar fi recunoscut fața liniștită a unei femei slăbite, pe care lipsa și multele neajunsuri, au schimbat-o atâta, nici n'ar fi crezut, deocă i-s'ar fi spus, că numai douăzeci de primăveri au trecut peste acest cap blond, — așa de timpuriu o îmbătrînise suferința.

Însă el, care sta lângă rosa scuturată, privi îndărăt și văd înaintea lui cel mai frumos bobocel de rosă, — și'n lacrimile lui ferbinți, se amestecau ardetorii picuri cu amarul refren: „putut'ar fi să flă altcum decât așa?”

Mai târziu nu'și pută reaminti de loc, cum a petrecut el zilele dintre cel din urmă gemet și ora în care el, stînd pe marginea unui mormânt deschis, audia pămîntul, cădînd în fiorătoru pe cosciug.

Copleșit de cugete adînci măsura tînerul bărbat odaia. Nu era aceeași, în care îl vădurmă întăia-ora, cu privirea în îngustul cerc al unei curți murdare, — ci odaia lui era în fruntea unui edificiu, cătră sgomotoasă stradă, și atîtu prin mobilitate, cătră și prin neînsemnata ei curățenie arăta, că în cele din urmă cărciumăria nu purta grijă decât

să îndestulască pretensiunile celui mai gros la pungă mușteriu din „boarders.”

Cineva bătu în ușe; era ea însăși, cărciumăria, care la cuvîntul „întră” a străinului apăr. Ea cu finul ei instinctu a prevădutu, că acestu oșpe nu e de a se număra între oșpeții de rînd. Astăci deci în onoarea tînerului gentleman, nu numai că și-a pus un șurțu curat peste murdarul-i vîsmîntu, ci o proverbială resignațiune și-a interzis de-ași bea a doua măsură de vînsar, numai ca să pôte vorbi, cu capul limpede, gentlemanului vrednic de totă compătămire.

Cînd însă stătu înaintea lui, el o privi simplu cu ochii mari și serioși, ca și cînd ar întreba-o, ce anume voesce ea la el, — și o mină, privitoare la respingătorea ei persoană, i-se ivi pe buze. Era ca și cînd un nor de perplexitate s'ar cobori peste bătrana cărciumăria, care ore-cum înfricată încep vorbirea, presupunîndu pôte, că străinul îi va veni într'ajutor cu vre-o întrebare, der înzadar. El sta cu mâinile încrucișate, rădîmat cu spatele de ferestră.

Nu-i rămase der altoceva cărciumăriei — decât să ia o altă direcțiune și deocă încep:

„Cu permisiune, Sire, copilul!”

„Copilul?” dice, mișcat de a un fulger electric, tînerul bărbat, care sta înaintea ei înspăimîntat și tot-deodată amenințator. „Doră nu s'a întemplat ceva cu copilul?” sfîrși cu vocea lui adînc tremurătoare.

„Nu, nimic, chiar nimic”, îl asigură femeia, care de înspăimîntată ce era pași doi pași îndărăt. „Micuța se află foarte bine și eu vinu tocmai de acolo; îngrijitorea adurmise.”

Străinul respira mai ușor, și-și ocupă erăși locul de mai înainte.

„Eu am voit să 'ntreb”, continuă bătrana, reculegîndu-se din momentana-și sfială, „am voit să 'ntreb, ce are gentlemanul de cuget a face? Copila e încă foarte tîneră, abia de o jumătate de an, și D-vostre încă sunteți pre tîneru pentru un copil atîtu de mic...” N'ar fi mai bine, Sire, cînd ași lăsa copilul aic, numai până cînd femeia, pe care aș angajat-o, ar fi decisă.”

El o înțelese... Bătrana tremura încă înainte de a se deslipi cuvintele de pe buzele lui.

„Femeia, ce-mi vorbesci? Cine cutază a mă despărți de copilul meu? Incetă cu sfaturile D-tale, și grijesce ca tôte să

fiă puse la cale cum și-am ordinar eu, cînd voi pleca mîne dimineța. Nutritorea, după convențiunea noastră, mă va petrece numai până 'n Germania și apoi se pôte re'ntorce.”

Fără nici un cuvîntu se retrase bătrana, er în tînerul bărbat porni o mișcare furiosă. Încă de pe acuma să se începă lupta pentru aceea ce el o considera ca proprietatea lui? Voescu a-i răpi unicul bun, ce-l pôte numi al său pe acestu pămîntu? Al lui prin legătura murindelor buze, și prin propria-i promisiune sântă! El ridică mîna amenințator și dice: „nici-odată!”

De acestu dreptu sântu, de acestu tesauru prețiosu nu-l va despărți nimeni. Copilul îi aparține lui singur!..

A trebuit să treacă multu timp până și-a putut domoli iritația simțirilor, și cu ore-care greutate pași în odaia întunecată să se asigure, că acolo într'un lăgan dorme un dulce somn o mică ființă. Înaltul bărbat ingenunchi și-și puse buimăoitul și întunecatului lui capu lângă micul cap blond. Un suris, rar ca lumina sîrelui într-o zi de Noemvre, trecu peste serioșele lui trăsuri și apoi șopti „Margareta!”

(Va urma.)

Convocări. Adunarea generală a „Reuniunii învățătorilor români gr. c. din giurul Gherlei“ se va ține în Deșu a 3-a și a 4-a și de Rosalii. — Adunarea generală a Reuniunii învățătorilor români gr. cat. din Maramureșu este convocată pe ziua de 29 Maiu st. n. în comuna Sălăștea de sus. — Adunarea generală a Despărțământului XVII al „Asociațiunii Transilvane“ este convocată pe ziua de 2 Iunie stilă nou în comuna Cuișdău. — Adunarea generală a despărțământului VII (Abrud) al „Asociațiunii transilvane e convocată pe 3 Iunie n. (a 3 și de Rusalii) în comuna Roșia montană, cu care ocaziune se va da un premiu de 10 fl. acelu învățător român din acestu despărțământ, care va dovedi, că a făcutu mai mare progres în ramul pomăritului.

Corespondența „Gaz. Trans.“

Din tractulă Betlénului (Solnoc--Dobêca)

În drumul cătră Teure — unde pleasemă pentru a lua parte la conferința de primă-verbă a învățătorilor din tractulă Betlénului, ce s'a ținut în Maiu n. c. — am trecut prin Figa, comună curată românească, care dimpreună cu *Agriculă de sus* și *Agriculă de jos* au ca conducător pe tinărul preot și învățător *Simion Popană*, care se silence a edifica o biserică nouă în Figa. Școlă confesională de aici este în ordine. Școlă de stat nu este nici aici, nici în *Agrișur*. Biserica e de lemn, dăr încă în stare bună, numai cam mică. Averea bisericei — afară de pământuri etc. — după o versiune e de 40, după alta de 80 jugere de pădure. Hotarul nu-i comasat. Omenii în privința materială față cu alte sate nu stau rău, ba între Figani se află și viriliști.

Eșind din Figa, spre mēdă-nopțerășărit, în mâna stângă rămâne *Bellénul* cu biserică și școlă românească de piatră și în floare, în dreapta zace *Șieu-Odorheiul*, totă comunități cu majoritatea locuitorilor Români, înainte vine *Șinterégul*, care numără 395 locuitori români, 370 unguri, 84 jidovi, 47 rom. cat. și 1 unitar. Cum-că în vechime Români au fost de totă suprimați aci și n'au avut nici biserică, se vede din nise documente, ce se află la biserică calvină din loc, în car, după cum mi-s'a asigurat, între altele stă scris în limba maghiară: „*e tare rău acum în Șinterég, pentru-că încă și valahii voiesc să-și facă biserică, însă dără i-a opri Dumneșeu.*“ Ei, dăr Dumneșeu n'a ascultat rugăciunea lor, căci Valahii cei urgiști de ei au astădi biserică și școlă în bună ordine, sub grija zelosului protopop *Michail Făgărășan*. Sărman Români din Șinterég, greu v'a fost vouș, când conlocuitorii voștri credeau, că și Dumneșeu trebuie să Vă bată pe voi, de-i veți ridica lui casă de rugăciune! Dăr cu tôte acestea n'a perit Șintereganul, n'a perit Românul. Cobe rea și nebleșnică este acela, care crede, că noi vom peri vr'odată până stau Carpații și că nu ne așteptă viitor de aur și aur și aur, numai să lucrăm și să muncim fă-care cu stăruință neobosită, ba chiar fanatică, căci așa fac și alții.

Din Șinterég, mergendă mai departe, ajunsei în *Teurea*, care este o comună românească cu 538 locuitori români, 18 Judei, 1 Ungur și, de n'a murit de er până astădi, și 1 rom. cat. Teurea a dat și dă din sinul său preoți, mediciniști, juriști, studenți absoluiți etc. Aci este reședința activului protopop a tractului Betlén, *Mihail Făgărășan*. Poporul peste totă stă bine. Acum se face și aci comasați. Dără poporul va merge mână în mână cu protopopul local, care-i un om forte sincer și cu multă tragere de inimă cătră popor, comasația are să iase în favorul poporului, la din contră tare mă indoesc.

În 12 Maiu la 8 ore dimineța intrai în frumoșă biserică de piatră din Teure, zidită la inițiativa și sub actualul pro-

topop, unde întelni pe toți d-nii învățători din tractulă Betlénului, afară de bătrânul din Apa-Nușfalău *Iacob Moldovan*, și de d-lu teolog docente din *Beudiu, N. Cheresteșiu*.

Sluji d-lu protopop tractual, asistat de preotul din Figa *S. Popan* și cel din Apa-Nușfalău *I. H. Botean*. Responsoriele la ectenii le cântau învățătorii, ér celelalte cântări într'un mod elevat de inimă le esecută d-lu învățător din Teure *Trifan Dragomir* cu pruncii scoiari. Preotul *Botean* predică „*despre răsplata învățătorului*“.

Terminându-se cu biserica, urmă un scurt dejun la d-lu protopop și la d-lu învățător local *Dragomir*, după care la 10 ore se încep conferința docenților în localitatea școlii, premergendă d-lu protopop cu o vorbire scurtă, dăr mēdușă, în care arată scopul conferințelor învățătoresc. Prezenți erau, pe lângă d-nii învățători, și reprezentanți din popor, mai mulți inteligenți și vre-o 56 copii și copile de școlă.

Mai întâiu d-lu învățător local *Trifan Dragomir* tractă cu pruncii scoiari: „*Metrul din punct de vedere practic*“, din care se vede, că d-lu *Dragomir* nu numai și-a priceput și studiat bine tema sa, fără este și un pedagog bun. Cu deosebire mi-a plăcut modalitatea întru punerea întrebărilor. D-sa pune mai întâiu întrebarea și apoi voroă pe cutare séu cutare prunc, prin ceea ce atențiunea tuturor pruncilor scoiari se ține încordată. — Critica în scris la această lucrare a făcut-o d-lu învățător din Malin *Ioan Diugan*. Atâtă observările critice în scris, cât și cele verbale, făcute de învățătorii prezenți, au fost cu totul în favorul d-lui *Dragomir*.

Urmă d-lu învățător *Cincea* din *Prislop* și *Lușca* cu disertațiunea sa: „*Care sunt cauzele nefrecuentării școlii și mijlocele delăturării aceleia?*“ Critica în scris și la această lucrare se făcu de d-lu *Ioan Diugan*, ér conferința peste ambele și făcu observările sale verbale. În genere critica a fost pentru disertațiune și la protocol s'a luat, cum-că atât disertantele, cât și criticul și-au satisfăcut pe deplină chiami lor.

Ca mijloc mai corăspunător pentru delăturarea nefrecuentării școlare, d-lu disertante *Cincea* cu totă dreptul recomandă, între multe bune, împlinirea consciențioasă a datoriei învățătorului. Poporul e bun — dize d-lu *Cincea* — și ascultă de învățătorii și de cărturarii séi, când aceștia și cunosc și și împlinesc misiunea lor.

Se ceti apoi protocolul conferinței de mai înainte, cu comitiva lui dela *Venerata autoritate competentă școlastică*. Cu plăcere am audiat din aceea lauda, ce se aduce directorului și învățătorilor din tractulă Betlénului pentru zel și progres în cultivarea și înaintarea învățământului.

În nexu cu hotărîrea reuniunii generale a docenților din jurul *Gherlei* și a unei ordinațiuni episcopesci din a. c. conferința hotărăse cărțile și mapele ce sunt a se folosi în școle pentru uniformitatea învățământului. *Cestiunea ortografiei* rămâne neresolvată, avendă și *etimologismul* și *fonetismul* apărător tenaci. Ar fi bine să se resolve odată această cestiune într'o conferință generală a învățătorilor.

Presidiul propune și cetesce un proiect de: „*Protocol general*“, care se conține mēduva tuturor conferințelor învățătoresc de când s'au început până astădi, dimpreună cu notele prin cari se aprobă hotărîrile conferințelor prin venerata autoritate școlară de *Gherla*. Acest proiect se primesce cu plăcere și mulțămită. Cu prelucrarea lui se însărcinează d-lu docente *Trifan Dragomir*, din Teure, ca unul, care se află în imediată apropiere de arhivul protopopescu de unde i-se pot da datele necesari. Cu pregătirea și compactura protocolului se însărcinează distinsul învățător

principal din *Minthiul român*, *Simion Drăgan*, care și primesce la mână 1 fl. 85 cr. pentru compactură, colectați momentan dela membri prezenți ai reuniunii.

Se alege un învățător, care să ia parte la conferința învățătorilor din tractulă *Ciceu-Cristurului*, și despre aceea să raporteze în proxima conferință a colegilor séi. Totodată se alege un delegat, care pe lângă directorul tractual să ia parte la esamenele de verbă din tract, avendă a raporta într'o conferință a fraților învățători despre rezultatele observate. Acest delegat este totodată și secretar al reuniunii, care are să încaseze și taxa de 1 fl. pe an dela membri pentru scopul curat cultural al reuniunii filiale.

Pentru conferința de toamnă, ce se va ține în *Nimigea română*, se fixează ca temă a disertațiunii: „*Intru câtă folosesc societăți învățătorul religios, și într'o câtă strică cel neresolus*“.

După ce s'au propus și desbătut și alte cestiuni de interes pentru învățământul popular, presidiul închise conferința între urări de „*să trăiescă*“, după cari d-nii învățători cântară în cor „*Cuvine-se cu adevărat*“.

Urmă un prandiu comun în casa afabilului și bunului învățător local *Trifan Dragomir*, după care ne-am depărtat la ale noastre cu convingerea, că dără simburii din „*mērul putred*“ al lui *Andrei Mureșian* și pe viitor vor fi cultivați prin plântare, silință și unire, curendă va cresce cedrul din ramul tinerel.

Un amic al învățătorilor.

Literatură.

„*Istoria Ungariei*“ cu charte și ilustrațiuni pentru clasele secundare inferioare, școlile pedagogice și civile, după *Ludovic Mangold*, în românește de profesorul *Vasile Goldiș*; editura librăriei *Nicolae I. Ciurcu*, Brașov. Preț 80 cr.

Insciințare.

La cererea mai multora, subscrisa direcțiune are onore a aduce la cunoștința onor. publică, că adunarea generală a institutului de credit și economii „*Arieșana*“ ținută în 1 Martie a. c. în Turda, din profitul curat de fl. 5497.29 realizat cu finea anului 1889, după subtragerea tantiemelor și percentelor, rețerate în § 49 din statute, a dat o dotațiune estra-ordinară pentru fondul de rezervă de fl. 568.49 lăsând ca dividendă suma de 4000 fl. Astfel dividendă unei acții s'a fixat cu 8% adecă în 4 fl. v. a., cuponele au scadență în 15 Maiu a. c. Totodată se aduce la cunoștința p. t. publică, că s'a decis a se spor capitalul social cu 30.000 fl. prin emisiunea a 600 de acții noue în valoare nominală de 50 fl. de plătit în 6 rate, în decurs de 3 ani în 1 Iunie și 1 Noiembrie a făcărui an. După ce tribunalul reg. concernent va lua la cunoștință și va aproba procesul verbal al adunării generale, subscrisa de direcțiune va trimite tuturor acționarilor și interesaiților oile de subscriere și prospect detaiat.

Turda, 20 Maiu 1890.

Direcțiunea institutului de credit și economii „*Arieșana*“
D. St. Șiufluș, dir. esec.

TELERGAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciul de coresp. biurolui din Pesta.)

Praga, 21 Maiu. În ședința dieței încercară *Cehii tineri* să dea cel dintău asalt în contra proiectului pactului, dăr au fost îndată respinși de majoritatea preponderantă.

Berlin, 21 Maiu. Comisia militară a continuat desbaterea. Președintele împărțăși cancelarului imperiului dorința mai multor membri, d'a li-se da informațiuni asupra situațiunii. Cancelarul imperiului răspuse în scris, că i pare rău, că nu pôte face împărțășiri mai amăruntite. În special

cu privire la alianța triplă, pôte numai să repetescă faptul de obște cunoscut, că ea există mai departe neschimbată și că în raporturile aliaților unul cătră altul nicaeri nu s'a ivit nici o schimbare.

Sofia, 21 Maiu. În procesul contra lui *Panița*, tribunalul militar după o lungă desbatere s'a declarat competent.

Cununiă. D-lu *Aurel Valent. Bălinț* și d-ra *Elena Fetiță* fac cunoscută cununia lor, ce se va celebra *Duminecă* în 25 Maiu s. n. în biserica gr. cat. din Luna de *Arieș*.

DIVERSE.

O expozițiă de pisici s'a deschis la 10 Maiu n. în Amsterdam. Au fost espuse 56 de pisici, unele cu familiă cu tot. Intre curiosități s'au putut vedea capetele câtorva pisici - mumii, trimise din *Egipt* în *Anglia*. Cea mai scumpă păreche de pisici (500 fl.) s'a trimis din *Hamburg*. Afară de *Holland* și *Germania* a mai luat parte la expozițiă și *Slavonia*, reprezentată prin d-lu *Gabriel Pollitzer*, care a dus la expozițiă o pisică roșă. Afară de pisicile vii se mai puteau vedea și tablouri, ce reprezentau pisici, fiind espuse totă-odată și produsele literaturii pisicilor.

Velocipedere până la capătul Americi. O telegramă din *Paris* anunță, că în zilele trecute a sosit acolo *John Welton*, campionul velocipedistilor englesi, pentru a îndemna pe soții séi *Frances* la o emulare cu velocipedul în America. *Welton* speră, că va putea ajunge cu velocipedul până la capătul Americi în timp de 45 zile.

Împăratul german în contra dușurilor între studenți. O scire interesantă sosese din *Berlin*. În *Dumineca Rusaliilor* se va serba în *Rudelsburg* memoria împăratului *Wilhelm I* și cu ocazia această împăratul *Wilhelm al II*, care va fi de față la serbare, va ține o cuvântare despre „*dușurile la studenți*“, în care va protesta energic în contra lor. Se crede, că vorbirea împăratului german va avé efecte binefăcătoare, deoarece ea va fi considerată ca o strictă cassare a dușurilor între studenți, cari vērșă de multe-ori sânge pentru lucruri de nimic.

Cursulă pieței Brașov

din 21 Maiu st. n. 1890.

Bancnote românești	Comp.	9.34	Vând.	9.36
Argint româneș	-	9.24	-	9.30
Napoleon-d'or	-	9.35	-	9.38
Lire turcesc	-	10.60	-	10.65
Imperial	-	9.60	-	9.65
Galbini	-	5.46	-	5.50
Seris. fonc. „Albina“	8%	-	-	-
Ruble rusești	5%	-	-	-
Mărci germane	-	132.50	-	133.05
Discontulă 6--8%	pe an.	57.50	-	57.80

Cursulă la bursa de Viena

din 20 Maiu st. n. 1890.

Renta de aur 4%	-	-	-	104.35
Renta de hărtă 5%	-	-	-	99.90
Imprumutulă căilor ferate ungare	-	-	-	-
aur	-	-	-	117.20
dto argint	-	-	-	96.-
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (1-ma emisiune)	-	-	-	-
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (2-a emisiune)	-	-	-	-
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (3-a emisiune)	-	-	-	113.60
Bonuri rurale ungare	-	-	-	89.10
Bonuri croato-slavone	-	-	-	104.-
Despăgubirea pentru dijma de vină unguresc	-	-	-	-
Imprumutulă cu premiul ungueresc	-	-	-	137.75
Losurile pentru regularea Tisei și Sghedinului	-	-	-	127.-
Renta de hărtă austriacă	-	-	-	89.45
Renta de argint austriacă	-	-	-	90.05
Renta de aur austriacă	-	-	-	110.45
Losuri din 1860	-	-	-	133.75
Acțiunile băncei austro-ungare	-	-	-	961.-
Acțiunile băncei de credit ungar	-	-	-	345.-
Acțiunile băncei de credit austr.	-	-	-	303.-
Galben împărătesc	-	-	-	5.55
Napoleon-d'or	-	-	-	9.70
Mărci 100 imp. germane	-	-	-	57.70
Londra 10 Livres sterlinge	-	-	-	117.60

Editor și redactor responsabil: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Cele mai bune
Materii (stofe) de Brunn
 lifereză cu prețurile originale
 Fabrica de postavuri fine
Siegel-Imhof
 in Brunn.
 Pentru un rând de haine bărbătești de primăveră și de vară este de ajuns un cupon în lungime de 3-10 mtr., cari fac 4 coți de Viena. Un cupon din
lână veritabilă costă
 f. 4.80 calitatea obișnuită.
 f. 7.75 calitatea fină.
 f. 10.50 calitatea cea mai fină.
 f. 12.40 calitatea suprafină.
 Mai departe sunt de căpătăt în cea mai mare alegere Kammgarne țesute cu firicele de mătase, stofe pentru pardesiuri, păsă (Loden) pentru vinători și turiști, peruvian și tosingiu pentru haine de saloan, postavuri pentru uniforme de amploniați, stofe de spălat din ață pentru bărbați și copii, stofe veritabile de pichet pentru gilet, etc. etc.
 Pentru marfa bună, liferația exactă și întocmai după mostre se garantează.
Mostre gratis și franco.
 268,40-24

De închiriat
 de acum încolo este o locuință frumoasă în Maerul școlilor, *Blumena No. 199*, constă din 5 odăi, pivniță, bucătărie de vară și de iarnă, cu senu fără grajduri.
 Informațiune dă Eforia școlilor centrale române ort. res. în edificiul gimnasial suburbial Scheiu.
 327,3-3

ABONAMENTE
 la
„GAZETA TRANSILVANIEI“
 Prețul abonamentului este:
 Pentru Austro-Ungaria:
 Pe trei luni . . . . . 3 fl. —
 Pe șese luni . . . . . 6 fl. —
 Pe un an . . . . . 12 fl. —
 Pentru România și străinătate:
 Pe trei luni . . . . . 10 fr.
 Pe șese luni . . . . . 20 fr.
 Pe un an . . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminică.
 Pentru Austro-Ungaria:
 Pe an . . . . . 2 fl. —
 Pe șese luni . . . . . 1 fl. —
 Pe trei luni . . . . . 50 cr.
 Pentru România și străinătate:
 Pe an . . . . . 8 franci.
 Pe șese luni . . . . . 4 franci.
 Pe trei luni . . . . . 2 franci.
 Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate poștale.
 Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.
Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

PASTA POMPADOUR
 Originală

Wilhelmina Rix, văduva röp. Dr. A. Rix, Viena, Adlergasse 12 în casa proprie, aduce la cunoștința înaltei nobilimi și a onor. publicu, precum că renumita și escelentă **Pasta Pompadour-originală** se poate procura numai dela densa în Viena. Această pastă pentru obraz este mijlocul de înfrumusețare cel mai neîntrecut și nesupărăcios, delatură sub garanția în decursu de 14 zile toate sgrăbunțele (bubulițe) de pe obraz, petele de soare și de ficat. Succesul este peste așteptare de favorabil și sigur și adică întru atât de sigur, că banii se vor înapoia, dacă pasta nu va folosi. 1 borcan original cu Pasta Pompadour de Dr. Rix 1 fl. 50 cr., 1 flacon Lapte-Pompadour de Dr. Rix, spre întrebuintare în locu de pudră 1 fl. 50 cr., 3 bucăți săpun-Pompadour de toaletă de Dr. Rix 90 cr., Pompadour-Parfum de Dr. Rix 95 cr. **Wilhelmine Rix, Văduvă de medic, Wien, Adlergasse 12.**
 279,6-4

Numere singuratică din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în tutungeria I. Gross, și în librăria Nicolae Ciureu.

Mersul trenurilor
 pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1889.

Budapesta—Predeală				Predeală—Budapesta				B.-Pesta—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—B.-Pesta				Copsa-mică—Sibiu				
Tren de per. sone	Tren de omni-bus	Tren de accelerație	Tren de accelerație	Tren de per. sone	Tren de omni-bus	Tren de accelerație	Tren de accelerație	Tren de per. sone	Tren de omni-bus	Tren de accelerație	Tren de accelerație	Tren de per. sone	Tren de omni-bus	Tren de accelerație	Tren de accelerație	Tren de per. sone	Tren de omni-bus	Tren de accelerație	Tren de accelerație	
Viena	3.40	8.—	8.—	Bucuresci	7.35			Viena	11.—	3.40	Teiuș	11.24	3.—	1.42	Copsa-mică	2.05	4.35	Seica mare	2.38	5.05
Budapesta	9.20	2.—	3.10	Predeală	12.50			Budapesta	7.40	9.30	Alba-Iulia	11.59	3.34	2.23	Lomneșu	3.22	5.46	Oena	3.46	6.17
Szolnok	11.18	4.05	7.22	Timișoara	1.19			Szolnok	10.42	12.38	Vințulu de jos	12.30	4.10		Sibiu	4.18	6.40			
P. Ladány	12.57	5.46	5.52	Brașov	1.55			Arad	3.53	5.36	Orăștia	1.01	4.43	Sibiu-Copsa-mică						
Oradea-mare	2.22	7.01	8.46	Feldiara	2.15	4.54	7.07	Glogovaț	2.17	4.29	Simeria (Piski)	1.32	5.13	Sibiu	9.10	9.50	Oena	9.37	10.14	
Várad-Velence	2.30	7.11	9.18	Apața	2.47	5.37	7.44	Györök	2.37	4.41	Deva	2.52	6.27	Lomneșu	10.05	10.40	Seica mare	10.40	11.10	
Fugyi-Vásárheli			9.27	Ágostonfalva		6.15	8.09	Branicea	3.37	5.05	Radna-Lipova	2.03	5.47	Copsa-mică	11.09	11.35				
Mező-Telegd	3.—	7.41	10.21	Homorod	3.56	7.31	8.29	Deva	4.05	5.17	Conop	2.52	6.27	Cucerdea-Oșorhei						
Rév	3.31	8.16	11.38	Hașfalău		9.09	9.07	Radna-Lipova	4.27	5.38	Bérvava	3.23	6.54	Reghinul săsesc			Cucerdea	3.05	10.20	
Bratca			12.16	Sighișoara	5.28	9.33	10.34	Conop		6.05	Soborșin	3.55	7.20	Cheța	3.35	10.50	Ludoșu	3.51	11.11	
Bucia			12.54	Elisabetopole	5.57	10.02	10.20	Bérvava		6.23	Zam	4.08	7.32	M. Bogata	4.06	11.20	M. Bogata	4.06	11.20	
Ciucia	4.24	9.05	1.57	Mediaș	6.19	11.04	11.09	Soborșin		6.23	Soborșin	4.44	8.03	Iernuțu	4.43	11.57	Sănpaul	4.58	12.12	
Huiedin	4.52	9.35	3.11	Copsa mică		11.24	11.09	Zam		6.23	Soborșin	4.44	8.03	Sănpaul	4.43	11.57	Mirăsteu	5.21	12.36	
Stana			3.40	Micăsasa		11.39	11.59	Zam		6.23	Soborșin	4.44	8.03	Oșorhei	5.40	12.55				
Aghiriș			4.15	Blașiu	7.09	12.30	12.15	Gurasad.		6.23	Soborșin	4.44	8.03	Reghinul săsesc	7.35	7.—				
Ghîrbău			4.36	Crăciunel		12.45	12.43	Gurasad.		6.23	Soborșin	4.44	8.03	Reghinul săsesc-Oșorhei-Cucerdea						
Nădășel	5.49		4.58	Teiuș	7.42	1.13	12.55	Gurasad.		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
	6.02	10.35	5.26	Aiud	8.05	2.28	12.55	Deva		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Clușiu	6.14	11.02		Vințulu de sus		2.48	1.07	Deva		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
		11.23		Ujóra		2.56	2.33	Deva		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Apahida	7.28	12.44		Cucerdea	8.32	3.14	2.11	Simeria (Piski)		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Ghîriș	7.52	1.27		Ghîriș	9.—	4.01	2.33	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Cucerdea		1.34		Apahida	10.21	5.56	2.40	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Ujóra		1.42		Clușiu	10.41	6.45	2.40	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Vințulu de sus	8.21	2.07		Nădășel		7.06	2.40	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Aiud	8.38	2.26		Ghîrbău		7.22	2.40	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Teiuș		3.11		Aghireșu		7.37	2.40	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Crăciunel		3.24		Stana		7.52	2.40	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Blașiu	9.18	3.54		B. Huiedin	11.54	8.24	2.40	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Micăsasa		4.09		Ciucia	12.24	9.04	2.40	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Copsa mică	10.08	4.39		Bucia		9.20	2.40	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Mediaș	10.32	5.11		Bratca		9.37	2.40	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Elisabetopole	11.07	5.5		Rév	1.03	9.55	2.—	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Sighișoara		6.12		Mező-Telegd	1.29	10.20	3.04	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Hașfalău	12.31	7.32		Fugyi-Vásárheli		10.47	3.36	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Homorod		8.17		Várad-Velence		10.57	3.52	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Ágostonfalva		8.37		Oradea-mare	1.54	11.04	4.08	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Apatia	1.20	9.06		P. Ladány	3.20	1.19	7.30	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Feldiara	1.40	9.45		Szolnok	5.—	3.31	11.51	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Brașov	2.14			Budapesta	7.15	6.30	9.55	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Timișoara	3.17			Viena	1.40	1.40	7.15	Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Predeală	3.40							Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Bucuresci	9.30							Orăștia		6.23	Soborșin	4.44	8.03							
Murășu-Ludoșu-Bistrița				Bistrița-Murășu-Ludoșu				Ghîrișu-Turda				Turda-Ghîrișu				Simeria (Piski)-Unied.				
Murășu-Ludoșu	4.30			Bistrița	3.—			Ghîrișu	9.33	4.19	Turda	8.29	3.19	Simeria (Piski)	2.18					
Tagu-Budatelecu	7.27			Tagu-Budatelecu	6.49			Turda	9.54	4.40	Ghîrișu	8.50	3.40	Cerna	2.39					
Bistrița	11.—			Murășu-Ludoșu	9.25									Uniedora	3.08					
Unied.-Simeria (Piski).				Sighișoara-Odorheiu				Odorheiu-Sighișoara				Uniedora								
				Sighișoara	6.05	Odorheiu	6.—					Uniedora	9.30							
				Odorheiu	9.12	Sighișoara	8.56					Cerna	9.56							
								Simeria	10.15											

Nota: Numerii încadrați cu linii gróse însemnăză orele de noapte.